

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (trečioji kolegija) SPRENDIMAS

2022 m. spalio 20 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Direktyva 2011/7/ES – Kova su pavėluotu mokėjimu, atliekamu pagal komercinius sandorius – Išieškojimo bendrovės iš kelių įmonių perimtų skolinių reikalavimų išieškojimas iš viešosios valdžios institucijos – Kompensacija kreditoriams už skolininko pavėluoto mokėjimo išieškojimo išlaidas – 6 straipsnis – Nustatyta minimali 40 eurų suma – Įmonių ir viešosios valdžios institucijų sandoriai – 4 straipsnis – Prekių ar paslaugų atitikties patvirtinimo procedūra – Mokėjimo laikotarpis – 2 straipsnio 8 punktą – Sąvoka „mokėtina suma“ – Pridėtinės vertės mokesčio įtraukimas į delspinigių apskaičiavimą“

Byloje C-585/20

dėl *Juzgado de lo Contencioso-Administrativo no 2 de Valladolid* (Valjadolido provincijos administracinis teismas Nr. 2, Ispanija) 2020 m. rugsėjo 22 d. nutartimi, kurią Teisingumo Teismas gavo 2020 m. lapkričio 5 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

BFF Finance Iberia SAU

prieš

Gerencia Regional de Salud de la Junta de Castilla y León

TEISINGUMO TEISMAS (trečioji kolegija),

kurią sudaro kolegijos pirmininkė K. Jürimäe, teisėjai M. Safjan, N. Piçarra (pranešėjas), N. Jääskinen ir M. Gavalec,

generalinis advokatas A. Rantos,

kancleris A. Calot Escobar,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

- *Gerencia Regional de Salud de la Junta de Castilla y León*, atstovaujamos D. Vélez Berzosa ir L. Vidueira Pérez,
- Ispanijos vyriausybės, atstovaujamos S. Jiménez García ir J. Ruiz Sánchez,

* Proceso kalba: ispanų.

– Europos Komisijos, atstovaujamos G. Gattinara, M. Jáuregui Gómez ir P. Ondrůšek, susipažinęs su 2022 m. balandžio 28 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada, priima šį

Sprendimą

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2011/7/ES dėl kovos su pavėluotu mokėjimu, atliekamu pagal komercinius sandorius (OL L 48, 2011, p. 1), 2 straipsnio, 4 straipsnio 1 dalies, 6 straipsnio ir 7 straipsnio 2 ir 3 dalių išaiškinimo.
- 2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant *BFF Finance Iberia SAU* (toliau – BFF) ir *Gerencia regional de Salud de la Junta de Castilla y León* (Kastilijos ir Leono regiono sveikatos apsaugos administracija, Ispanija, toliau – regiono administracija) ginčą dėl BFF iš šios administracijos išieškomų skolų, kurias sudaro už 21 įmonės tai administracijai pavaldiems sveikatos centrams tiekias prekes ir suteiktas paslaugas mokėtinos sumos.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

Direktyva 2011/7

- 3 Direktyvos 2011/7 3, 9, 17–19, 23 ir 26 konstatuojamosiose dalyse nustatyta:
 - „(3) Pagal ekonominės veiklos vykdytojų sudarytus komercinius sandorius ar jų su viešosios valdžios institucijomis sudarytus komercinius sandorius daug mokėjimų vykdomi vėliau, nei nustatyta sutartyje ar bendrosiose komercinėse sąlygose. Nors prekės jau būna pristatytos arba paslaugos suteiktos, daugeliu atvejų atitinkamos sąskaitos faktūros apmokamos daug vėliau nei nustatytas terminas. Toks pavėluotas mokėjimas turi neigiamą poveikį likvidumui ir apsunkina finansinį įmonių valdymą. Be to, daromas neigiamas poveikis įmonių konkurencingumui bei pelningumui, nes dėl pavėluoto mokėjimo kreditoriui gali tekti ieškoti išorinio finansavimo. <...>
- <...>
- (9) Ši direktyva turėtų reglamentuoti visus komercinius sandorius, neatsižvelgiant į tai, ar jie vykdomi tarp privačių ar valstybės įmonių, ar tarp įmonių ir viešosios valdžios institucijų, nes viešosios valdžios institucijos tvarko didelę dalį įmonėms skirtų mokėjimų. <...>
- <...>
- (17) Teisės į delspinigius už pavėluotą mokėjimą požiūriu turėtų būti laikoma, kad skolininko mokėjimas yra pavėluotas, jei kreditorius nustatytą datą nedisponuoja jam skolinga suma, su sąlyga, kad kreditorius įvykdė savo teises ir sutartines pareigas.

- (18) Remiantis sąskaitomis faktūromis pateikiami reikalavimai apmokėti, taigi sąskaitos faktūros yra svarbūs sandorių, susijusių su prekių tiekimu ir paslaugų teikimu, grandinės dokumentai, *inter alia*, nustatant mokėjimo terminus. <...>
- (19) Norint atgrasinti nuo pavėluoto mokėjimo būtina, kad kreditoriams būtų tinkamai kompensuojamos pavėluoto mokėjimo išieškojimo išlaidos. Į išieškojimo išlaidas taip pat turėtų būti įtraukta dėl pavėluoto mokėjimo patirtų administracinių ir vidaus išlaidų kompensacija ir tokiems atvejams šioje direktyvoje turėtų būti nustatyta mažiausia suma, kuri gali būti išmokama kartu su delspinigiais už pavėluotą mokėjimą. Numatant nustatyto dydžio kompensaciją turėtų būti siekiama riboti su išieškojimu susijusias administracines ir vidaus išlaidas. <...>

<...>

- (23) Paprastai viešosios valdžios institucijų pajamų srautai saugesni, lengviau prognozuojami ir tolydesni nei įmonių. Be to, daugelis viešosios valdžios institucijų gali gauti finansavimą palankesniais sąlygomis nei įmonės. Tuo pačiu metu viešosios valdžios institucijos mažiau nei įmonės priklauso nuo stabilų komercinių ryšių, būtinų jų tikslams pasiekti. Dėl ilgų viešosios valdžios institucijų mokėjimo laikotarpių ir pavėluoto mokėjimo už prekes ir paslaugas įmonės patiria nepagrįstų išlaidų. Todėl tikslinga nustatyti konkrečias taisykles, kurios būtų taikomos komerciniams sandoriams dėl įmonių atliekamo prekių tiekimo ir paslaugų teikimo viešosios valdžios institucijoms, kurios visų pirma turėtų numatyti mokėjimo laikotarpius, kurie paprastai neviršija 30 kalendorinių dienų, išskyrus tuos atvejus, kai dėl to sutartyje aiškiai susitariama kitaip, ir su sąlyga, kad tai objektyviai pagrįsta atsižvelgiant į konkretų sutarties pobūdį ar ypatumus, ir bet kuriuo atveju mokėjimo laikotarpiai neviršija 60 kalendorinių dienų.

<...>

- (26) Siekdamas netrukdyti įgyvendinti šios direktyvos tikslo, valstybės narės turėtų užtikrinti, kad su komerciniais sandoriais susijusi priėmimo ar patikrinimo procedūra paprastai truktų ne ilgiau kaip 30 kalendorinių dienų. Vis dėlto turėtų būti įmanoma numatyti ilgesnę nei 30 kalendorinių dienų patikrinimo procedūrą, pvz., itin sudėtingų sutarčių atveju, jei dėl to aiškiai susitariama sutartyje ir viešųjų pirkimų konkurso dokumentuose, taip pat, jei tai nėra labai nesąžininga kreditoriaus atžvilgiu.“

4 Šios direktyvos 1 straipsnio „Dalykas ir taikymo sritis“ 1 ir 2 dalyse numatyta:

„1. Šios direktyvos tikslas – kovoti su pavėluotu mokėjimu, atliekamu pagal komercinius sandorius, siekiant užtikrinti tinkamą vidaus rinkos veikimą ir taip didinti įmonių, visų pirma [mažų ir vidutinių įmonių (MVI)], konkurencingumą.

2. Ši direktyva taikoma visiems mokėjimams, kuriais atlyginama už komercinius sandorius.“

5 Tos pačios direktyvos 2 straipsnio 1, 2, 4 ir 8 punktuose nustatyta:

„Šioje direktyvoje vartojamų terminų apibrėžtys:

1. komerciniai sandoriai – įmonių sandoriai arba įmonių ir viešosios valdžios institucijų sandoriai, kurių pagrindu už atlygį turi būti perduotos prekės arba suteiktos paslaugos;

2. viešosios valdžios institucija – perkančioji organizacija, kaip apibrėžta [2004 m. kovo 31 d. Europos Parlamento ir Tarybos] direktyvos 2004/17/EB [dėl subjektų, vykdančių veiklą vandens, energetikos, transporto ir pašto paslaugų sektoriuose, vykdomų pirkimų tvarkos derinimo (OL L 134, 2004, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 6 sk., 7 t., p. 19)] 2 straipsnio 1 dalies a punkte ir [2004 m. kovo 31 d. Europos Parlamento ir Tarybos] direktyvos 2004/18/EB [dėl viešojo darbų, prekių ir paslaugų pirkimo sutarčių sudarymo tvarkos derinimo (OL L 134, 2004, p. 114; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 6 sk., 7 t., p. 132)] 1 straipsnio 9 dalyje, neatsižvelgiant į sutarties dalyką ar vertę;

<...>

4. pavėluotas mokėjimas – mokėjimas, neatliktas per sutartyje arba teisės aktuose numatytą mokėjimo laikotarpį, kai įvykdomi 3 straipsnio 1 dalyje arba 4 straipsnio 1 dalyje nustatyti reikalavimai;

<...>

8. mokėtina suma – pagrindinė suma, kuri turėjo būti sumokėta per sutartyje arba teisės aktuose nustatytą mokėjimo laikotarpį, įskaitant mokėtinus mokesčius, rinkliavas ar kitus mokesčius, nurodytus sąskaitoje faktūroje arba lygiaverčiame reikalavime apmokėti“.

6 Direktyvos 2011/7 4 straipsnis „Įmonių ir viešosios valdžios institucijų sandoriai“ suformuluotas taip:

„1. Valstybės narės užtikrina, kad vykdant komercinius sandorius, kai skolininkas yra viešosios valdžios institucija, kreditorius, pasibaigus 3, 4 arba 6 dalyse nustatytam laikotarpiui, turėtų teisę, nereikalaujant priminimo, gauti teisės aktuose nustatytus delspinigius už pavėluotą mokėjimą, jei įvykdomi šie reikalavimai:

- a) kreditorius įvykdė savo sutartines ir teises pareigas; ir
- b) kreditorius laiku negavo jam priklausančios sumos, išskyrus atvejį, kai skolininkas nėra atsakingas už vėlavimą.

<...>

3. Valstybės narės užtikrina, kad komerciniuose sandoriuose, kai skolininkas yra viešosios valdžios institucija:

- a) mokėjimo laikotarpis neviršytų bet kurio iš šių terminų:

<...>

iv) kai priėmimo ar patikrinimo procedūra, pagal kurią nustatoma prekių ar paslaugų atitiktis sutarčiai, yra numatyta teisės aktu ar sutartyje ir jei skolininkas sąskaitą faktūrą ar kitą lygiavertį reikalavimą apmokėti gauna anksčiau arba prekių ar paslaugų priėmimo ar patikrinimo dieną – 30 kalendorinių dienų po tos datos;

<...>

4. Valstybės narės gali pratęsti 3 dalies a punkte nurodytus terminus neviršijant 60 kalendorinių dienų šiais atvejais:

- a) bet kuriai viešosios valdžios institucijai, kuri vykdo pramoninio ar komercinio pobūdžio ekonominę veiklą, siūlydama prekes ar paslaugas rinkoje, ir kuriai, kaip valstybės įmonei, taikomi skaidrumo reikalavimai, nustatyti 2006 m. lapkričio 16 d. Komisijos direktyvoje 2006/111/EB dėl finansinių santykių tarp valstybių narių ir valstybės įmonių skaidrumo ir dėl finansinio skaidrumo tam tikrose įmonėse [(OL L 318, 2006, p. 17)];
- b) sveikatos priežiūros paslaugas teikiančioms ir tuo tikslu tinkamai pripažintoms valstybinėms įstaigoms.

Jei valstybė narė nusprendžia pratęsti terminus pagal šią dalį, ji ne vėliau kaip 2018 m. kovo 16 d. išsiunčia Komisijai ataskaitą dėl tokio pratęsimo.

<...>

5. Valstybės narės užtikrina, kad 3 dalies a punkto iv papunktyje nurodytos priėmimo ar patikrinimo procedūros maksimali trukmė neviršytų 30 kalendorinių dienų nuo prekių gavimo ar paslaugų suteikimo dienos, išskyrus tuos atvejus, kai dėl to sutartyje ir viešųjų pirkimų konkurso dokumentuose aiškiai susitariama kitaip, ir su sąlyga, kad tai nėra labai nesąžininga kreditoriaus atžvilgiu, kaip tai apibrėžta 7 straipsnyje.

6. Valstybės narės užtikrina, kad sutartyje nustatytas mokėjimo laikotarpis nebūtų ilgesnis nei 3 dalyje numatyti terminai, išskyrus tuos atvejus, kai dėl to sutartyje aiškiai susitariama kitaip, ir su sąlyga, kad tai yra objektyviai pagrįsta atsižvelgiant į konkretų sutarties pobūdį ar ypatumus, ir kad bet kuriuo atveju mokėjimo laikotarpis neviršytų 60 kalendorinių dienų.“

7 Direktyvos 2011/7 6 straipsnyje „Išieškojimo išlaidų kompensavimas“ nustatyta:

„1. Valstybės narės užtikrina, kad tokiu atveju, jei delpinigia už pavėluotą mokėjimą, atliekamą pagal komercinį sandorį, tampa mokėtini pagal 3 arba 4 straipsnį, kreditorius turėtų teisę gauti iš skolininko ne mažesnę kaip nustatytą 40 EUR sumą.

2. Valstybės narės užtikrina, kad 1 dalyje nurodyta nustatyta suma būtų mokėtina nereikalaujant priminimo, kompensuojant kreditoriaus išieškojimo išlaidas.

3. Be 1 dalyje nurodytos nustatytos sumos kreditorius turi teisę reikalauti iš skolininko pagrįstos kompensacijos už visas išieškojimo išlaidas, viršijančias tą nustatytą sumą ir susijusias su skolininko pavėluotu mokėjimu. Šios išlaidos, *inter alia*, galėtų apimti išlaidas, patirtas naudojantis advokato ar skolų išieškojimo įmonės paslaugomis.“

8 Šios direktyvos 7 straipsnio „Nesąžiningos sutarties sąlygos ir praktika“ 1 ir 3 dalyse nustatyta:

„1. <...>

Nustatant, ar sutarties sąlyga arba praktika yra labai nesąžininga kreditoriaus atžvilgiu, kaip apibrėžta pirmoje pastraipoje, atsižvelgiama į visas konkrečius atvejo aplinkybes, įskaitant:

<...>

c) tai, ar skolininkas turi objektyvią priežastį nukrypti nuo <...> nustatytos sumos, kaip nurodyta 6 straipsnio 1 dalyje.

<...>

3. Taikant 1 dalį preziumuojama, kad sutarties sąlyga arba praktika, dėl kurios negalimas 6 straipsnyje nurodytas išieškojimo išlaidų kompensavimas, yra labai nesąžininga.“

Direktyva 2006/112/EB

9 2006 m. lapkričio 28 d. Tarybos direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos (OL L 347, 2006, p. 1) 220 straipsnyje numatyta:

„Kiekvienas apmokestinamasis asmuo užtikrina, kad jis pats, prekes ar paslaugas įsigyjantis asmuo, arba trečioji šalis jo vardu ir jo naudai, išrašytų sąskaitą faktūrą, kai:

1) jis tiekė prekes ar teikė paslaugas kitam apmokestinamajam asmeniui arba neapmokestinamajam juridiniam asmeniui;

<...>“

10 Šios direktyvos 226 straipsnis“ suformuluotas taip:

„Nepažeidžiant šioje direktyvoje nustatytų specialių nuostatų, pagal 220 ir 221 straipsnius išrašomose sąskaitose-faktūrose [pridėtinės vertės mokesčio (PVM)] tikslais privalomai nurodyti turi būti tik šie rekvizitai:

<...>

10) mokėtina PVM suma, išskyrus atvejus, kai taikoma speciali procedūra ir pagal ją laikantis šios direktyvos nuostatų toks rekvizitas nenurodomas;

<...>“

Ispanijos teisė

11 Pagrindinei bylai taikytinos redakcijos 2004 m. gruodžio 29 d. *Ley 3/2004 por la que se establecen medidas de lucha contra la morosidad en las operaciones comerciales* (Įstatymas 3/2004, kuriuo nustatomos kovos su pavėluotu mokėjimu komerciniuose sandoriuose priemonės; BOE, Nr. 314, 2004 m. gruodžio 30 d., p. 42334; toliau – Įstatymas 3/2004) 8 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„Kai skolininkas vėluoja sumokėti, kreditorius turi teisę reikalauti, kad skolininkas sumokėtų nustatytą 40 eurų sumą; ji visais atvejais ir be aiškiai išreikšto prašymo pridedama prie pagrindinės skolos.

Be to, kreditorius turi teisę reikalauti iš skolininko atlyginti visas tinkamai pagrįstas išieškojimo išlaidas, patirtas dėl skolininko pavėluoto mokėjimo ir viršijančias ankstesnėje pastraipoje nurodytą sumą.“

- 12 2017 m. lapkričio 8 d. *Ley 9/2017, de Contratos del Sector Público, por la que se transponen al ordenamiento jurídico español las Directivas del Parlamento Europeo y del Consejo 2014/23/UE y 2014/24/UE, de 26 de febrero de 2014* (Viešojo sektoriaus sutarčių įstatymas 9/2017, kuriuo į Ispanijos teisės sistemą perkeliamos 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/23/ES ir 2014/24/ES; BOE, Nr. 272, 2017 m. lapkričio 9 d., p. 107714; toliau – Įstatymas 9/2017) 198 straipsnio 4 dalyje numatyta:

„Administracija privalo sumokėti kainą per 30 dienų nuo pažangos ataskaitų arba dokumentų, patvirtinančių patiektų prekių ar suteiktų paslaugų atitiktį sutarčiai, priėmimo dienos nepažeidžiant 210 straipsnio 4 dalies nuostatų ir vėlavimo atveju, pasibaigus minėtam 30 dienų laikotarpiui, privalo sumokėti kontrahentui delspinigius ir išieškojimo išlaidų kompensaciją, kaip numatyta Įstatyme 3/2004 <...>. Tam, kad delspinigiai būtų pradėti skaičiuoti, kontrahentas turi būti įvykdęs pareigą pateikti sąskaitą faktūrą atitinkamam administraciniam registru, kaip numatyta galiojančiuose teisės aktuose, susijusiuose su elektroninėmis sąskaitomis faktūromis, tinkamai ir per nustatytą 30 dienų laikotarpį, skaičiuojamą nuo realaus prekių tiekimo ar paslaugų teikimo dienos.

<...>“

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

- 13 Pagal Ispanijos teisę įsteigta bendrovė BFF, vykdanči skolų išieškojimo veiklą, iš 21 įmonės perėmė skolinius reikalavimus už regioninei administracijai pavaldiems sveikatos centrams 2014–2017 m. tiekias prekes ir suteiktas paslaugas
- 14 2019 m. gegužės 31 d. BFF pareikalavo, kad ši administracija sumokėtų pagrindinę sumą, delspinigius ir 40 eurų išieškojimo išlaidų kompensaciją pagal Įstatymo Nr. 3/2004 8 straipsnį.
- 15 Kadangi minėta administracija nesiėmė veiksmų dėl šio reikalavimo, BFF pirmiausia pateikė administracinį skundą regioninei administracijai, vėliau – ieškinį *Juzgado de lo Contencioso-Administrativo no 2 de Valladolid* (Valjadolido provincijos administracinis teismas Nr. 2, Ispanija), t. y. prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui, prašydama iš šios administracijos priteisti sumokėti jai pagrindinę 51 610,67 eurų sumą ir delspinigius, po 40 eurų išieškojimo išlaidų už kiekvieną neapmokėtą sąskaitą faktūrą ir 43 626,79 eurų teisės aktuose nustatytų palūkanų.
- 16 Visų pirma prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui kyla klausimas dėl Direktyvos 2011/7 6 straipsnio aiškinimo, siekiant nustatyti, ar, kai reikalavimas apima visas laiku neapmokėtas sąskaitas faktūras, šioje nuostatoje nustatyta 40 eurų suma turi būti sumokėta už kiekvieną sąskaitą faktūrą, ar už kiekvieną reikalavimą.
- 17 Be to, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui kyla klausimas, ar su Direktyva 2011/7 suderinama nacionalinės teisės norma, pagal kurią visais atvejais ir visų rūšių sutartims numatytas 60 dienų mokėjimo laikotarpis, kurį sudaro pradinis 30 dienų laikotarpis prekėms ir paslaugoms, dėl kurių tiekimo ar teikimo sudarytos šios sutartys, priimti ir papildomos 30 dienų mokėjimui atlikti.

- 18 Galiausiai prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas mano, kad reikia nustatyti, ar pagal Direktyvos 2011/7 2 straipsnio 8 punktą apskaičiuojant delspinigius už pavėluotą mokėjimą galima atsižvelgti į PVM sumą, nurodytą skolininko laiku neapmokėtoje sąskaitoje faktūroje, įskaitant dieną, kurią atsirado šis vėlavimas, kai kreditorius, apmokestinamasis asmuo, dar nesumokėjo tos sumos į valstybės biudžetą.
- 19 Šiomis aplinkybėmis *Juzgado de lo Contencioso-Administrativo nº 2 de Valladolid* (Valjadolido provincijos administracinis teismas Nr. 2) nutarė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„Atsižvelgiant į [Direktyvos 2011/7] 4 straipsnio 1 dalį, 6 straipsnį, 7 straipsnio 2 ir 3 dalis:

1. Ar Direktyvos 2011/7 6 straipsnį reikia aiškinti taip, kad 40 eurų bet kuriuo atveju mokėtini už kiekvieną sąskaitą faktūrą, kai kreditorius visuose savo reikalavimuose, pateiktuose tiek administracinėse institucijose, tiek administraciniuose teismuose, atskirai nurodė kiekvieną tą sąskaitą faktūrą, ar vis dėlto šie 40 eurų bet kuriuo atveju mokėtini už kiekvieną sąskaitą faktūrą, net jei pateikti bendri ir jungtiniai reikalavimai?

2. Kaip turi būti aiškinama [Įstatymo Nr. 9/2017] 198 straipsnio 4 dalis, [kurioje numatytas] 60 dienų mokėjimo laikotarpis, taikomas visais atvejais ir visų rūšių sutartims, numatant pradinį 30 dienų priėmimo laikotarpį ir papildomas 30 dienų mokėjimui atlikti, [atsižvelgiant] į Direktyvos 2011/7 23 konstatuojamąją dalį <...>?

3. Kaip turi būti aiškinamas Direktyvos 2011/7 2 straipsnis? Ar šią direktyvą galima aiškinti taip, kad apskaičiuojant delspinigius pagal joje numatytą tvarką įtrauktinas PVM, mokėtinas už suteiktą paslaugą ir nurodytas pačioje sąskaitoje faktūroje? Ar vis dėlto darytinas skirtumas, pagal tai, kuriuo momentu kontrahentas sumoka šį mokesį mokesčių administratoriui?“

Dėl prejudicinių klausimų

Pirminės pastabos

- 20 Pirmiausia reikia nustatyti, ar situacija, kai skolų išieškojimo bendrovė po to, kai perėmė skolinius reikalavimus, kurių per nustatytą laikotarpį viešosios valdžios institucijos nesumokėjo perleidusioms įmonėms, teismo keliu iš šios valdžios institucijos reikalauja sumokėti šias skolas, patenka į Direktyvos 2011/7 materialinę taikymo sritį.
- 21 Šiuo klausimu reikia priminti, viena vertus, kad Direktyva 2011/7, kaip matyti iš jos 1 straipsnio 2 dalies, taikoma visiems mokėjimams, kuriais atlyginama už „komercinius sandorius“, ir, kita vertus, kad šios direktyvos 2 straipsnio 1 punkte ši sąvoka plačiai apibrėžta kaip „įmonių sandoriai arba įmonių ir viešosios valdžios institucijų sandoriai, kurių pagrindu už atlygį turi būti perduotos prekės arba suteiktos paslaugos“.
- 22 Tam, kad sandoris galėtų būti laikomas „komerciniu sandoriu“, kaip tai suprantama pagal šią nuostatą, jis turi atitikti dvi sąlygas. Pirma, tai turi būti įmonių arba įmonių ir viešosios valdžios institucijų sandoris. Antra, jo pagrindu už atlygį turi būti perduotos prekės arba suteiktos paslaugos (2022 m. sausio 13 d. Sprendimo *New Media Development & Hotel Services*, C-327/20, EU:C:2022:23, 32 punktą ir jame nurodyta jurisprudencija).

- 23 Nagrinėjama atveju neiginčijama, kad skoliniai reikalavimai susiję su regiono administracijos, t. y. „viešosios valdžios institucijos“, kaip ji suprantama pagal Direktyvos 2011/7 2 straipsnio 2 punktą, laiku nesumokėtu atlygiu už perleidžiančių įmonių prekių tiekimą ir paslaugų teikimą, todėl jie susiję su „komerciniais sandoriais“, kaip jie suprantami pagal šios direktyvos 2 straipsnio 1 punktą.
- 24 Kaip savo išvados 16 punkte nurodė generalinis advokatas, šių reikalavimų ir visų su jais susijusių teisių perleidimas skolų išieškojimo bendrovei, į kurią, kaip aiškiai numatyta Direktyvos 2011/7 6 straipsnio 3 dalyje, galima kreiptis dėl skolininko pavėluoto mokėjimo, yra pirmųjų komercinių sandorių pratęsimas.
- 25 Taigi situacija, kaip nagrinėjama pagrindinėje byloje, patenka į Direktyvos 2011/7 materialinę taikymo sritį.

Dėl pirmojo klausimo

- 26 Pirmuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar Direktyvos 2011/7 6 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad nustatyta minimali 40 eurų suma, kuria kreditoriui kompensuojamos išieškojimo išlaidos, patirtos dėl skolininko pavėluoto mokėjimo, mokėtina už kiekvieną laiku neatlygintą ir sąskaita faktūra patvirtintą komercinį sandorį, įskaitant atvejus, kai tokia sąskaita faktūra kartu su kitomis sąskaitomis faktūromis yra vieno administracinio ar teismo reikalavimo dalykas, ir ar tokiu atveju kreditorius privalo pateikti sąskaitą faktūrą, atitinkančią kiekvieną neatlygintą komercinį sandorį.
- 27 Šiuo klausimu reikia priminti, pirma, kad pagal Direktyvos 2011/7 6 straipsnio 1 dalį valstybės narės įpareigojamos užtikrinti, kad tokiu atveju, jei delspinigiai už pavėluotą mokėjimą, atliekamą pagal komercinį sandorį, tampa mokėtini, kreditorius turėtų teisę gauti iš skolininko ne mažesnę kaip nustatytą 40 eurų sumą išieškojimo išlaidoms kompensuoti. Be to, šio 6 straipsnio 2 dalyje valstybės narės įpareigojamos užtikrinti, kad ši nustatyta minimali suma būtų mokėtina automatiškai, net neprimenant skolininkui, kompensuojant kreditoriaus išieškojimo išlaidas. Be to, minėto 6 straipsnio 3 dalyje kreditoriui pripažįstama teisė reikalauti iš skolininko ne tik nustatytos minimalios 40 eurų sumos, bet ir pagrįstos kompensacijos už visas kitas išieškojimo išlaidas, viršijančias tą nustatytą sumą ir susijusias su skolininko pavėluotu mokėjimu.
- 28 Direktyvos 2011/7 6 straipsnio 1 ir 3 dalyse vartojama sąvoka „pavėluotas mokėjimas“, kaip teisės ne tik į delspinigius, bet ir nustatytą minimalią 40 eurų sumą pagrindas, apibrėžta šios direktyvos 2 straipsnio 4 punkte kaip mokėjimas, neatliktas per sutartyje arba teisės aktuose numatytą mokėjimo laikotarpį. Kadangi ši direktyva, kaip matyti iš jos 1 straipsnio 2 dalies, taikoma „visiems mokėjimams, kuriais atlyginama už komercinius sandorius“, ši sąvoka „pavėluotas mokėjimas“, kaip savo išvados 28 punkte pažymėjo generalinis advokatas, taikoma kiekvienam komerciniam sandoriui, vertinamam atskirai.
- 29 Taigi Direktyvoje 2011/7 nustatytas jos 6 straipsnio 1 dalyje nustatytos minimalios sumos ir kiekvieno per nustatytą laikotarpį neatlyginto sandorio, patvirtinto sąskaita faktūra arba lygiaverčiu reikalavimu apmokėti, ryšys. Iš tiesų, kaip nurodyta šios direktyvos 18 konstatuojamojoje dalyje, remiantis sąskaitomis faktūromis pateikiami reikalavimai apmokėti, taigi sąskaitos faktūros yra svarbūs sandorių, susijusių su prekių tiekimu ir paslaugų teikimu, grandinės dokumentai, *inter alia*, nustatant mokėjimo terminus.

- 30 Antra, reikia pažymėti, kad Direktyvos 2011/7 6 straipsnio 1 dalyje apibrėžiamos nustatytos minimalios 40 eurų sumos mokėjimo sąlygos, darant nuorodą, kiek tai susiję su komerciniais sandoriais tarp įmonių ir viešosios valdžios institucijų, į delspinigių už pavėluotą mokėjimą mokėjimo sąlygas, apibrėžtas šios direktyvos 4 straipsnyje.
- 31 Pagal šio 4 straipsnio 1 dalį valstybės narės užtikrina, kad vykdant komercinius sandorius, kai kreditorius įvykdė savo pareigas ir laiku negavo jam priklausančios sumos, pasibaigus šio straipsnio 3, 4 arba 6 dalyse nustatytam laikotarpiui, turėtų teisę, nereikalaujant priminimo, gauti teisės aktuose nustatytus delspinigius už pavėluotą mokėjimą, nebent skolininkas nėra atsakingas už vėlavimą (2017 m. vasario 16 d. Sprendimo *IOS Finance EFC*, C-555/14, EU:C:2017:121, 27 punktas).
- 32 Iš šių aplinkybių matyti, kad, viena vertus, teisė reikalauti teisės aktuose numatytų delspinigių už pavėluotą mokėjimą ir Direktyvos 2011/7 6 straipsnio 1 dalyje nustatytos minimalios sumos atsiranda dėl „pavėluoto mokėjimo“, kaip tai suprantama pagal šios direktyvos 2 straipsnio 4 punktą, taigi ši teisė susijusi su atskirai vertinamais „komerciniais sandoriais“. Kita vertus, šie teisės aktuose numatyti delspinigiai, kaip ir ši nustatyta suma, tampa automatiškai mokėtini pasibaigus Direktyvos 2011/7 4 straipsnio 3, 4 ir 6 dalyse numatytam mokėjimo laikotarpiui, jeigu tenkinamos šio straipsnio 1 dalyje nustatytos sąlygos. Šiuo klausimu šios direktyvos 17 konstatuojamojoje dalyje pabrėžiama, kad „teisės į delspinigius už pavėluotą mokėjimą požiūriu turėtų būti laikoma, kad skolininko mokėjimas yra pavėluotas, jei kreditorius nustatytą datą nedisponuoja jam skolinga suma, su sąlyga, kad kreditorius įvykdė savo teises ir sutartines pareigas“.
- 33 Vis dėlto Direktyvos 2011/7 4 straipsnio 1 dalies formuluotėje nenurodyta, kad kreditoriaus pasirinkimas pateikti tam pačiam skolininkui vieną reikalavimą, apimančią kelias laiku neapmokėtas sąskaitas faktūras, gali pakeisti šioje nuostatoje numatytas teisės aktuose nustatytų delspinigių už pavėluotą mokėjimą atsiradimo sąlygas arba šios direktyvos 6 straipsnio 1 dalyje nustatytos minimalios 40 eurų sumos mokėjimo sąlygas. Priešingai, tai, kad šie teisės aktuose numatyti delspinigiai ir nustatyta suma yra mokėtini automatiškai, „nereikalaujant priminimo“, reiškia, kad kreditoriaus pasirinkimas, kiek jis susijęs su neapmokėtų reikalavimų išieškojimo tvarka, neturi reikšmės tiek šių teisės aktuose nustatytų delspinigių, tiek šios nustatytos sumos mokėtinumui.
- 34 Taigi iš pažodinio ir kontekstinio šios nuostatos aiškinimo matyti, kad nustatyta minimali 40 eurų suma, kaip išieškojimo išlaidų kompensacija, yra mokėtina kreditoriui, kuris įvykdė savo pareigas už laiku neatliktą kaip atlygis už komercinį sandorį mokėjimą, patvirtintą sąskaita faktūra ar lygiaverčiu reikalavimu apmokėti, išskyrus atvejį, kai skolininkas nėra atsakingas už vėlavimą.
- 35 Trečia, tokį Direktyvos 2011/7 6 straipsnio aiškinimą patvirtina jos tikslas. Pagal šios direktyvos 1 straipsnio 1 dalį, siejamą su jos 3 konstatuojamąja dalimi, ja siekiama kovoti su pavėluotu mokėjimu, atliekamu pagal komercinius sandorius, nes pavėluotas mokėjimas turi neigiamą poveikį įmonių likvidumui, konkurencingumui ir pelningumui.
- 36 Taigi Direktyva 2011/7 siekiama ne tik atgrasyti nuo mokėjimo vėlavimų ir išvengti to, kad jie nebūtų finansiškai patrauklūs skolininkui dėl tokioje situacijoje taikomų nedidelių delspinigių ar jų nebuvimo, bet ir veiksmingai apsaugoti kreditorių nuo tokių vėlavimų užtikrinant įmanomai didžiausią jo patirtų išieškojimo išlaidų kompensaciją (šiuo klausimu žr. 2018 m. rugsėjo 13 d. Sprendimo *Česká pojišťovna*, C-287/17, EU:C:2018:707, 25 ir 26 punktus ir juose nurodytą jurisprudenciją). Šios direktyvos 19 konstatuojamojoje dalyje nurodyta, kad į išieškojimo išlaidas

taip pat turėtų būti įtraukta dėl pavėluoto mokėjimo patirtų administracinių ir vidaus išlaidų kompensacija ir numatant nustatyto dydžio kompensaciją turėtų būti siekiama riboti su išieškojimu susijusias administracines ir vidaus išlaidas.

- 37 Atsižvelgiant į tai, pateikus vieną mokėjimo reikalavimą, susijusį su keliais laiku neatlygintais komerciniais sandoriais, tinkamai patvirtintais sąskaitomis faktūromis ar lygiaverčiais reikalavimais apmokėti, negali būti sumažinta nustatyta minimali suma, mokėtina kaip išieškojimo išlaidų už kiekvieną pavėluotą mokėjimą kompensacija. Dėl tokio sumažinimo pirmiausia netektų veiksmingumo šios direktyvos 6 straipsnis, kurio tikslas, kaip pažymėta pirmesniame punkte, yra ne tik atgrasyti nuo mokėjimo vėlavimų, bet ir kompensuoti „kreditoriaus patirtas išieškojimo išlaidas“, nes šios išlaidos turi tendenciją didėti proporcingai mokėjimų ir sumų, kurių skolininkas nesumoka laiku, skaičiui. Be to, toks sumažinimas reikštų, kad skolininkui leidžiama nukrypti nuo minėtos direktyvos 6 straipsnio 1 dalyje nustatytos sumos be „objektyvios priežasties“, taip pažeidžiant tos pačios direktyvos 7 straipsnio 1 dalies antros pastraipos c punktą. Galiausiai šis sumažinimas reikštų, kad skolininkas atleidžiamas nuo dalies finansinės naštos, susijusios su jo pareiga sumokėti šio 6 straipsnio 1 dalyje nustatytą 40 eurų sumą už kiekvieną laiku neapmokėtą sąskaitą faktūrą.
- 38 Šio aiškinimo nepaneigia Ispanijos vyriausybės argumentas, kad, atsižvelgiant į tai, jog Direktyvos 2011/7 6 straipsnio 3 dalyje numatyta kompensacija turi būti „pagrįsta“, kreditorius negali remtis šiuo straipsniu, reikalaujamas sumokėti nustatytą minimalią 40 eurų sumą už kiekvieną į vieną reikalavimą įtrauktą sąskaitą faktūrą, nes tai reikštų, kad jam būtų skirta kartotinė ir per didelė su šiuo reikalavimu susijusių išlaidų kompensacija.
- 39 Iš tiesų Direktyvos 2011/7 6 straipsnio 3 dalyje numatyta teisė į „pagrįstą“ kompensaciją „už visas išieškojimo išlaidas, viršijančias tą nustatytą sumą ir susijusias su skolininko pavėluotu mokėjimu“, susijusi su išieškojimo išlaidomis, kad ir kokios jos būtų, viršijančiomis minimalią 40 eurų sumą, į kurią kreditorius automatiškai turi teisę pagal šios direktyvos 6 straipsnio 1 dalį, jei už komercinį sandorį turi būti mokami delspinigiai už pavėluotą mokėjimą pagal šios direktyvos 3 ar 4 straipsnį. Tokia kompensacija negali padengti nei minėtų išlaidų dalies, kuri jau buvo padengta nustatyta minimalia 40 eurų suma, nei išlaidų, kurios, atsižvelgiant į visas bylos aplinkybes, yra perteklinės (šiuo klausimu žr. 2018 m. rugsėjo 13 d. Sprendimo *Česká pojišťovna*, C-287/17, EU:C:2018:707, 22 ir 30 punktus).
- 40 Taigi Direktyvos 2011/7 6 straipsnio 3 dalimi negalima remtis siekiant apriboti kreditoriaus teisę gauti nustatytą sumą, numatytą šios direktyvos 6 straipsnio 1 dalyje. Vis dėlto neperžengiant pirmesniame punkte nustatytų ribų galima atsižvelgti į tai, kad dėl atlygio už komercinius sandorius, kurio skolininkas nesumokėjo laiku, buvo pateiktas vienas reikalavimas, siekiant įvertinti kitų išieškojimo išlaidų, patirtų dėl skolininko pavėluoto mokėjimo, kompensacijos pagrįstumą.
- 41 Šiomis aplinkybėmis Direktyvos 2011/7 6 straipsnio aiškinimas, kad nustatyta minimali suma yra mokėtina už kiekvieną laiku neatlygintą sandorį, patvirtintą sąskaita faktūra, kai ji pateikiama kartu su kitomis sąskaitomis faktūromis viename administraciniame ar teisiniame reikalavime, nereiškia, kad skolininkui skiriama bauda. Vis dėlto toks reikalavimas turi leisti nustatyti kiekvienos sąskaitos faktūros, kurią jis apima, ir atitinkamų neatlygintų komercinių sandorių atitiktį.

42 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, į pirmąjį klausimą reikia atsakyti, kad Direktyvos 2011/7 6 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad nustatyta minimali 40 eurų suma, kuria kreditoriui kompensuojamos išieškojimo išlaidos, patirtos dėl skolininko pavėluoto mokėjimo, yra mokėtina už kiekvieną komercinį sandorį, kuris laiku neatlygintas ir patvirtintas sąskaita faktūra, įskaitant atvejus, kai ši sąskaita faktūra kartu su kitomis sąskaitomis faktūromis įtraukta į vieną administracinį ar teisinį reikalavimą.

Dėl antrojo klausimo

43 Atsižvelgiant į tai, kad vykstant SESV 267 straipsnyje numatyta procedūrai Teisingumo Teismas neturi kompetencijos aiškinti nacionalinių įstatymų ar kitų teisės aktų (šiuo klausimu žr. 2020 m. birželio 11 d. Sprendimo *Prokuratura Rejonowa w Słupsku*, C-634/18, EU:C:2020:455, 18 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją), antrąjį klausimą reikia suprasti taip, kad juo iš esmės siekiama sužinoti, ar Direktyvos 2011/7 4 straipsnio 3–6 dalys turi būti aiškinamos taip, kad pagal jas draudžiama nacionalinės teisės nuostata, kurioje bendrai numatyta, kad sudarant visus įmonių ir viešosios valdžios institucijų komercinius sandorius taikomas maksimalus 60 dienų mokėjimo laikotarpis, kurį sudaro pradinis 30 dienų laikotarpis, skirtas priėmimo ar patikrinimo procedūrai, pagal kurią nustatoma prekių ar paslaugų atitiktis sutarčiai, ir papildomas 30 dienų laikotarpis sutartai kainai sumokėti.

44 Šiuo klausimu reikia priminti, pirma, kad Direktyvos 2011/7 4 straipsnio 3 dalies a punkte valstybės narės įpareigojamos užtikrinti, kad komerciniuose sandoriuose, kai skolininkas yra viešosios valdžios institucija, mokėjimo laikotarpis neviršytų 30 kalendorinių dienų, skaičiuojamų nuo faktinių aplinkybių, išvardytų, be kita ko, jo iv punkte, atsiradimo.

45 Antra, pagal Direktyvos 2011/7 4 straipsnio 3 dalies a punkto iv papunktį, „kai priėmimo ar patikrinimo procedūra, pagal kurią nustatoma prekių ar paslaugų atitiktis sutarčiai, yra numatyta teisės akte ar sutartyje ir jei skolininkas sąskaitą faktūrą ar kitą lygiavertį reikalavimą apmokėti gauna anksčiau arba prekių ar paslaugų priėmimo ar patikrinimo dieną“, maksimalus 30 kalendorinių dienų mokėjimo laikotarpis skaičiuojamas nuo priėmimo ar patikrinimo dienos.

46 Direktyvos 2011/7 4 straipsnio 5 dalyje, siejamoje su jos 26 konstatuojamąja dalimi, valstybės narės įpareigojamos užtikrinti, kad to paties straipsnio 3 dalies a punkto iv papunktyje nurodytos priėmimo ar patikrinimo procedūros maksimali trukmė neviršytų 30 kalendorinių dienų nuo prekių gavimo ar paslaugų suteikimo dienos, išskyrus tuos atvejus, kai dėl to sutartyje ir viešųjų pirkimų konkurso dokumentuose aiškiai susitariama kitaip, ir su sąlyga, kad tai nėra labai nesąžininga kreditoriaus atžvilgiu, kaip tai apibrėžta Direktyvos 2011/7 7 straipsnyje.

47 Taigi iš šių nuostatų matyti, kad, viena vertus, Direktyvoje 2011/7 nelaikoma, kad priėmimo ar patikrinimo procedūra yra būdinga viešosios valdžios institucijų ir įmonių komerciniams santykiams. Kita vertus, kai ši procedūra „numatyta teisės akt[e] ar sutartyje“, jos maksimalus laikotarpis yra 30 kalendorinių dienų, kurios gali būti viršijamos tik išimtiniais atvejais šios direktyvos 4 straipsnio 5 dalyje numatytomis sąlygomis.

48 Trečia, iš Direktyvos 2011/7 4 straipsnio 6 dalies, siejamos su jos 23 konstatuojamąja dalimi, matyti, jog tam, kad bendrasis 30 dienų mokėjimo laikotarpis galėtų būti pratęstas, toks pratęsimas turi būti aiškiai numatytas sutartyje ir objektyviai pagrįstas, atsižvelgiant į konkretų sutarties pobūdį ar ypatumus. Toks pratęsimas bet kuriuo atveju negali viršyti 60 kalendorinių dienų.

- 49 Be to, kai viešosios valdžios institucija vykdo pramoninio ar komercinio pobūdžio ekonominę veiklą, siūlydama prekes ar paslaugas, arba teikia sveikatos priežiūros paslaugas, pagal šios direktyvos 4 straipsnio 4 dalies pirmos pastraipos a ir b punktus valstybės narės turi galimybę pratęsti mokėjimo laikotarpį neviršijant 60 kalendorinių dienų.
- 50 Kaip savo išvados 47 punkte pažymėjo generalinis advokatas, iš Direktyvos 2011/7 4 straipsnio 3–6 dalių matyti, kad įmonių ir viešosios valdžios institucijų komerciniams sandoriams ilgesnio nei 30 kalendorinių, daugiausiai iki 60 kalendorinių dienų, mokėjimo laikotarpio taikymas yra išimtinis ir turi būti taikomas tik tam tikrais aiškiai apibrėžtais atvejais, įskaitant tuos, kurie aiškiai nurodyti 4 straipsnio 4 dalies pirmos pastraipos a ir b punktuose (šiuo klausimu žr. 2020 m. sausio 28 d. Sprendimo *Komisija / Italija (Direktyva dėl kovos su pavėluotu mokėjimu)*, C-122/18, EU:C:2020:41, 44 punktą).
- 51 Tokį pažodinį ir kontekstinį Direktyvos 2011/7 4 straipsnio aiškinimą patvirtina šia direktyva siekiami tikslai, be kita ko, tikslas valstybėms narėms nustatyti griežtesnes viešosios valdžios institucijų pareigas, susijusias su jų sandoriais su įmonėmis. Iš tiesų, kaip matyti iš tarpusavyje siejamų Direktyvos 2011/7 3, 9 ir 23 konstatuojamųjų dalių, viešosios valdžios institucijų, atliekančių didelę dalį įmonėms skirtų mokėjimų, pajamų srantai yra saugesni, lengviau prognozuojami ir tolydesni nei įmonių, jos gali gauti finansavimą palankesnėmis sąlygomis nei įmonės ir mažiau nei įmonės priklauso nuo stabilių komercinių ryšių, būtinų jų tikslams pasiekti. Be to, ilgas mokėjimo laikotarpis šioms institucijoms, kaip ir pavėluotas mokėjimas, lemia nepagrįstas šių įmonių išlaidas, nes daro neigiamą poveikį jų likvidumui ir apsunkina jų finansinį valdymą, taip pat jis kenkia šių įmonių konkurencingumui ir pelningumui, kadangi dėl minėtų pavėluotų mokėjimų joms reikalingas išorinis finansavimas (šiuo klausimu žr. 2020 m. sausio 28 d. Sprendimo *Komisija / Italija (Direktyva dėl kovos su pavėluotu mokėjimu)*, C-122/18, EU:C:2020:41, 46 ir 47 punktus).
- 52 Atsižvelgiant į šias aplinkybes, Direktyvos 2011/7 4 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad valstybė narė gali nustatyti maksimalų 60 kalendorinių dienų mokėjimo laikotarpį įmonių ir viešosios valdžios institucijų sandoriuose, tik laikydamosi šiame straipsnyje nustatytų sąlygų ir apribojimų, primintų šio sprendimo 47–49 punktuose.
- 53 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, į antrąjį klausimą reikia atsakyti, kad Direktyvos 2011/7 4 straipsnio 3–6 dalys turi būti aiškinamos taip, kad pagal jas draudžiamos nacionalinės teisės nuostatos, kuriose bendrai numatytas visiems įmonių ir viešosios valdžios institucijų komerciniams sandoriams maksimalus 60 kalendorinių dienų mokėjimo laikotarpis, įskaitant atvejus, kai šį laikotarpį sudaro pradinis 30 dienų laikotarpis, skirtas priėmimo ar patikrinimo procedūrai, pagal kurią nustatoma prekių ar paslaugų atitiktis sutarčiai, ir papildomas 30 dienų laikotarpis sutartai kainai sumokėti.

Dėl trečiojo klausimo

- 54 Trečiuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar Direktyvos 2011/7 2 straipsnio 8 punktą turi būti aiškinamas taip, kad atsižvelgimas į sąskaitoje faktūroje ar lygiaverčiame reikalavime apmokėti nurodytą PVM sumą, kaip į šioje nuostatoje apibrėžtą „mokėtiną sumą“, priklauso nuo to, ar pavėluoto mokėjimo atsiradimo dieną kreditorius, apmokestinamasis asmuo, jau sumokėjo šią sumą į valstybės biudžetą.

- 55 Direktyvos 2011/7 2 straipsnio 8 punkte sąvoka „mokėtina suma“ apibrėžta kaip „pagrindinė suma, kuri turėjo būti sumokėta per sutartyje arba teisės aktuose nustatytą mokėjimo laikotarpį, įskaitant mokėtinus mokesčius, rinkliavas ar kitus mokesčius, nurodytus sąskaitoje faktūroje arba lygiaverčiame reikalavime apmokėti“.
- 56 Dėl pažodinio Direktyvos 2011/7 2 straipsnio 8 punkto aiškinimo reikia pažymėti, viena vertus, kad žodžių junginio „įskaitant mokėtinus mokesčius“ vartojimas reiškia, kad sąvoka „mokėtina suma“ būtinai turi apimti PVM už patiektą prekę ar suteiktą paslaugą sumą. Kita vertus, žodžių junginio „nurodytus sąskaitoje faktūroje arba lygiaverčiame reikalavime apmokėti“ vartojimas reiškia, kad PVM suma yra suma, nurodyta sąskaitoje faktūroje ar lygiaverčiame reikalavime apmokėti, neatsižvelgiant į apmokestinamojo asmens PVM sumokėjimo į valstybės biudžetą tvarką ar momentą.
- 57 Darytina išvada, kad sąvoka „mokėtina suma“ nedaro skirtumo pagal datą, kai apmokestinamasis asmuo įvykdo savo pareigą sumokėti sumą į valstybės biudžetą PVM už patiektas prekes ar suteiktas paslaugas, ar pagal šios sumos sumokėjimo į valstybės biudžetą tvarką.
- 58 Tokį aiškinimą patvirtina Direktyvos 2006/112 220 straipsnis, kuriame reglamentuojamas sąskaitų faktūrų išrašymas ir reikalaujama, kad sąskaita faktūra būtų išrašyta už kitiems apmokestinamiesiems ar neapmokestinamajam juridiniam asmeniui patiektas prekes ar suteiktas paslaugas. Šios direktyvos 226 straipsnyje išvardyti rekvizitai, kurie turi būti privalomai nurodyti išrašytose sąskaitose faktūrose, įskaitant mokėtiną PVM sumą. Taigi šios nuostatos įpareigoja apmokestinamąjį asmenį nurodyti išrašytoje sąskaitoje faktūroje mokėtiną PVM sumą, neatsižvelgiant į mokėtino mokesčio sumokėjimo į valstybės biudžetą tvarką ar momentą.
- 59 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, į trečiąjį klausimą reikia atsakyti, kad Direktyvos 2011/7 2 straipsnio 8 punktas turi būti aiškinamas taip, kad atsižvelgimas į sąskaitoje faktūroje ar lygiaverčiame reikalavime apmokėti nurodytą PVM sumą, kaip į šioje nuostatoje apibrėžtą „mokėtiną sumą“, nepriklauso nuo to, ar pavėluoto mokėjimo atsiradimo dieną apmokestinamasis asmuo jau sumokėjo šią sumą į valstybės biudžetą.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 60 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (trečioji kolegija) nusprendžia:

1. 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2011/7/ES dėl kovos su pavėluotu mokėjimu, atliekamu pagal komercinius sandorius, 6 straipsnis

turi būti aiškinamas taip:

minimali nustatyta 40 eurų suma, kuria kreditoriui kompensuojamos išieškojimo išlaidos, patirtos dėl skolininko pavėluoto mokėjimo, yra mokėtina už kiekvieną komercinį sandorį, kuris laiku neatlygintas ir patvirtintas sąskaita faktūra, įskaitant

atvejus, kai ši sąskaita faktūra kartu su kitomis sąskaitomis faktūromis įtraukta į vieną administracinį ar teisminį reikalavimą.

2. Direktyvos 2011/7 4 straipsnio 3–6 dalys

turi būti aiškinamos taip:

jomis draudžiamos nacionalinės teisės nuostatos, kuriose bendrai numatytas visiems įmonių ir viešosios valdžios institucijų komerciniams sandoriams maksimalus 60 kalendorinių dienų mokėjimo laikotarpis, įskaitant atvejus, kai šį laikotarpį sudaro pradinis 30 dienų laikotarpis, skirtas priėmimo ar patikrinimo procedūrai, pagal kurią nustatoma prekių ar paslaugų atitiktis sutarčiai, ir papildomas 30 dienų laikotarpis sutartai kainai sumokėti.

3. Direktyvos 2011/7 2 straipsnio 8 punktas

turi būti aiškinamas taip:

atsižvelgimas į sąskaitoje faktūroje ar lygiaverčiame reikalavime apmokėti nurodytą PVM sumą, kaip į šioje nuostatoje apibrėžtą „mokėtiną sumą“, nepriklauso nuo to, ar pavėluoto mokėjimo atsiradimo dieną apmokestinamasis asmuo jau sumokėjo šią sumą į valstybės biudžetą.

Parašai.